

Tweemaandelijks blad van de Protestantse Kerken in en rond Brussel

bpost
PB-PP
BELGIE(N) - BELGIQUE

Protestantse Kerkbrief

jaargang 37 • nummer 3 • juni - juli 2025

Afgiftekantoor:

Brussel de Brouckère

Erkenningsnummer: P 910493

Tweemaandelijks

Protestantse Kerk Brussel

Nieuwe Graanmarkt 8, 1000 Brussel

www.protestantsekerkbrussel.be

- **Nieuwe Synodevoorzitter**
- **800 jaar Zonnelied**
- **Een legaat aan de kerk**

Colofon

De Protestantse Kerkbrief is het blad van de Protestantse Kerken in en rond Brussel.

Het verschijnt een zestal keren per jaar.

E-mailadres: kerkbrief@gmail.com

De redactie bestaat momenteel uit

ds. Judith van Vooren en ds. Douwe Boelens

Verantwoordelijke uitgever:

ds. Douwe Boelens

De redactie behoudt zich het recht voor om een ingezonden artikel in te korten, redactioneel te bewerken of niet te publiceren. Zij is niet verantwoordelijk voor de inhoud van de artikelen en slechts ten dele voor de stijl. Reacties zijn altijd welkom!

Uiterste inleverdatum voor de kopij

Kerkbrief augustus-september 2025:

maandag 14 juli 2025

Gemeentevergadering op 22 juni

Op zondag 22 juni vindt na de kerkdienst onze jaarlijkse Gemeentevergadering plaats, waarvoor wij u van harte uitnodigen.

De lijst met kiesgerechtigde leden hangt in de inkomhal van de kerk.

De jaarverslagen zijn terug te vinden in het katern bij de Kerkbrief van juni-juli 2025.

Afwezigheid predikanten

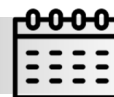
De vakantiemaanden staan weer voor de deur.

De predikanten zullen, zoals gebruikelijk is, elk een maand verlof opnemen. Ds. Judith van Vooren zal afwezig zijn van 1-31 juli. Ds. Douwe Boelens neemt zijn jaarlijkse vakantie op van 1-31 augustus. Bij dringende pastorale vragen kunt u de aanwezige predikant bereiken via de gekende wegen.

Mede namens de kerkenraad wensen wij eenieder een gezegende, inspirerende en mooie zomertijd toe.

ds. Judith van Vooren en ds. Douwe Boelens

Agenda

- Maandag 16 juni, 20.00 uur:
Geloofsgesprek ten huize van Rommy van Wechem
- Maandag 16 juni, 20.00 uur:
Taizégebed in Overijse
- Dinsdag 17 juni, 19.30 uur:
online Kerkenraadsvergadering
- Zondag 22 juni na de kerkdienst:
Gemeentevergadering
- Zaterdag 28 juni, 20.00 uur:
Taizégebed in Dilbeek
- Maandag 30 juni, 14.30 uur:
Bijbelkring in Wemmel
- Dinsdag 1 juli, 19.00 uur:
Interkerkelijk Comité voor Brussel;
plaats: Leger des Heils, Nieuwe Graanmarkt
- Zondag 7 september: Startzondag en Scheppingszondag, dienst van Schrift en tafel

Agenda Gemeentevergadering

Plaats: in de kerkzaal

Tijd: zondag 22 juni 2025

11.30 uur, na de kerkdienst

1. Opening van de vergadering
2. Verkiezingen van ambtsdrager(s)
3. Vaststelling quorum
4. Vaststelling agenda
5. Verslag van de Gemeentevergadering van 23 juni 2024
6. Jaarverslag 2024 (zie de katern in de Kerkbrief van juni/juli 2025)
7. Financieel verslag 2024
 - Jaarrekeningen 2024
 - Begroting 2025
 - Verslag kascontrolecommissie
 - Décharge voor het Dagelijks Bestuur
8. Goedkeuring van het gevoerde beleid
9. Vacature Stadspredikant
10. Uitslag verkiezingen ambtsdrager(s)
11. Rondvraag
12. Sluiting door de voorzitter

“Quand le sel fleurira”

“Quand le sel fleurira...”

Mijn schoonvader zaliger nam het spreekwoord regelmatig in de mond om het verlangen van zijn kinderen te stillen. Natuurlijk had hij ze graag gelukkig gemaakt met een paar extra schoenen, een echte jeans of een dagje zee, maar hij wist dat dat er voorlopig echt niet in zat.

Het spreekwoord geeft uiting aan een diep verlangen en refereert aan de woestijn, de droge grond, de brandende zon; daar zoek je vaak tevergeefs naar de eerste bloem. Wanneer het zout bloeit, lijkt daarmee een areligieuze versie van het bekende *Inch Allah*.

Iedere cultuur kent wel zo'n gezegde, vermoed ik. In het Frans heet het *“Quand les poules auront des dents”*, in het Nederlands gebruiken we de christelijke uitdrukking *“Als Pasen en Pinksteren op één dag vallen.”*

Zonder het te beseffen, opent deze laatste uitdrukking, net als die van het ‘bloeiende zout’ trouwens, onvermoede perspectieven. Wie ooit het geluk had een woestijnreis te maken na een fikse regenbui, heeft het misschien met eigen ogen gezien: een bloeiende woestijn, zaad dat, verloren in de aarde, na lange jaren opeens uit de grond barst in een kleurrijk spektakel.

Dat Pasen en Pinksteren werkelijk kunnen samenvallen, dat wist Jezus ook en Johannes schreef het op in zijn Evangelie:

“Op de avond van die eerste dag van de week waren de leerlingen bij elkaar; ze hadden de deuren afgesloten, omdat ze bang waren voor de Joden. Jezus kwam in hun midden staan en zei: ‘Ik wens jullie vrede!’ Na deze woorden toonde hij hun zijn handen en zijn zijde. De leerlingen waren blij omdat ze de Heer zagen. Nog eens zei Jezus: ‘Ik wens jullie vrede! Zoals de Vader mij heeft uitgezonden, zo zend ik jullie uit.’

Na deze woorden blies hij over hen heen en zei: ‘Ontvang de heilige Geest. Als jullie iemands zonden vergeven, dan zijn ze vergeven; vergeven jullie ze niet, dan zijn ze niet vergeven.’

(Johannes 20:19-23, Nieuwe Bijbelvertaling)

Lukas heeft de twee elementen uit elkaar gehaald; de Opstanding kwam in zijn Evangelie terecht - Pinksteren, met de gave van de Heilige Geest, situeerde hij vijftig dagen later en hij schreef erover in zijn tweede boek, Handelingen der Apostelen.

Ik geef de voorkeur aan de visie van Johannes!

Ik moet ook denken aan een andere uitspraak van Jezus: *Wat God heeft verbonden, mag een mens niet scheiden* (Marcus 10:9).

De context is volledig anders, het gaat over de verbondenheid van man en vrouw.

Die verbondenheid is een bijzonder gegeven in de Bijbel en betreft niet enkel de echtelieden. Jezus' uitspraak refereert aan het tweede scheppingsverhaal waar duidelijk wordt dat mensen bedoeld zijn voor samen. Dat is en blijft het perspectief, en meer dan een perspectief, een uitnodiging voor iedere dag en iedere situatie. Zo wordt de verbondenheid van mensen, over alle verscheidenheid naar afkomst, geslacht en status heen, door Paulus genoemd als een realiteit die niet slechts uitstaat naar de toekomst maar in geloof reeds nu mag gelden (Gal. 3:26-29). Dat maakt een wereld van verschil.

Mogen wij staan en gaan in dat geloof!

ds. Judith van Vooren

Zondag 8 juni, Pinksteren

Voorganger ds. Judith van Vooren
 Ambtsdrager E. Kitoko
 Organist R. Auquier
 Gemeentelid J.K. van der Meer
 Collectes Kerk & Wereld/Kerk

*Protestantse
Kerk Brussel*

Zondag 15 juni, Trinitatis

Voorganger ds. Douwe Boelens
 Ambtsdrager L. Buddingh
 Organist A. Rusakova
 Gemeentelid F. Bastiaens
 Collectes 'Ik help een kind'/Kerk

**Zondag 22 juni, 1ste van de zomer,
 Dienst van Schrift en Tafel,
 Gemeentevergadering**

Voorganger ds. Judith van Vooren
 Ambtsdrager L. Buddingh
 Organist R. Auquier
 Gemeentelid G. Heslinga
 Collectes Diaconie/Kerk

Zondag 29 juni, 2de van de zomer

Voorganger ds. David Schiethart
 Ambtsdrager E. Kitoko
 Organist A. Seinen
 Gemeentelid R. van Drimmelen
 Collectes Gevangenispastoraat of
 Luchthavenpastoraat/Kerk

Zondag 6 juli, 3de van de zomer

Voorganger ds. Douwe Boelens
 Ambtsdrager A. Bultena
 Organist A. Seinen
 Gemeentelid J.K. van der Meer
 Collectes VPKB/Kerk

Zondag 13 juli, 4de van de zomer

Voorganger ds. Douwe Boelens
 Ambtsdrager E. Kitoko
 Organist R. Auquier
 Gemeentelid F. Bastiaens
 Collectes Kerk & Wereld/Kerk

Zondag 20 juli, 5de van de zomer

Voorganger ds. Douwe Boelens
 Ambtsdrager L. Buddingh
 Pianist N. Tollenaer
 Gemeentelid G. Heslinga
 Collectes Diaconie/Kerk

Zondag 27 juli, 6de van de zomer

Voorganger ds. Douwe Boelens
 Ambtsdrager P. Vitulano
 Organist R. Auquier
 Gemeentelid R. van Drimmelen
 Collectes NBG/Kerk

**Zondag 3 augustus, 7de van de zomer
 Dienst van Schrift en Tafel**

Voorganger ds. Judith van Vooren
 Ambtsdrager A. Seinen
 Begeleiding Ingrid den Hertogh
 Gemeentelid G. Heslinga
 Collectes Diaconie/Kerk

ds. Isabelle Detavernier verkozen tot Voorzitter van de Synodale Raad

Een historische primeur voor de Verenigde Protestantse Kerk in België

Op 17 mei 2025 werd dominee **Isabelle Detavernier-Blommaert** verkozen tot **voorzitter van de Synodale Raad** van de **Verenigde Protestantse Kerk in België (VPKB)**.

Ze is daarmee de eerste vrouw die aan het hoofd staat van een christelijke eredienst in België.

Dit is een historische mijlpaal voor het Belgische protestantisme en een belangrijke stap in de erkenning van vrouwen in kerkelijke verantwoordelijkheden.

Isabelle Detavernier is sinds 1992 predikante en oefent momenteel haar ambt uit in de protestantse gemeente van Brussel-Botanique.

Deze multiculturele gemeenschap in het hart van de hoofdstad is een afspiegeling van het grote engagement van haar predikante: bewogen door het geloof, met een open blik op de wereld en aandacht voor de meest kwetsbaren. Ze zet zich zowel in op het terrein als op de radio en heeft in de media getuigd van haar roeping, onder meer op *RCF Bruxelles*, waar ze vertelde over de rondes bij daklozen en de uitdagingen van de kerk in de stad.

In lijn met de rode draad in haar hele loopbaan – dialoog, rechtvaardigheid, kennisoverdracht – heeft Isabelle Detavernier zich op tal van vlakken ingezet: als lid van de Synodale Raad, voorzitter van de *Christelijke*

Actie voor de Afschaffing van Foltering, godsdienstlerares, pleitbezorger van de oecumenische dialoog en steeds met aandacht voor de opleiding van predikanten en medewerkers van de VPKB.

Haar verkiezing belichaamt een kerk in verandering, die luistert naar wat omgaat in de wereld. In een samenleving die gekenmerkt wordt door secularisering en polarisatie, pleit zij voor de opening van nieuwe ambten, geworteld in het evangelie en ten dienste van de vrouwen en mannen van vandaag.

Een familietraditie van dienstbaarheid naar de samenleving voortzettend – haar vader en grootvader waren predikanten – maar resoluut gericht op de toekomst, wil Isabelle Detavernier haar mandaat uitoefenen in de geest van een collegiaal, inclusief en dynamisch bestuur.

De VPKB verheugt zich op dit nieuwe hoofdstuk dat met vertrouwen en hoop wordt geopend.

Pastorale brief van de Synodale Raad

Op 21 mei schreef de Synodale Raad een pastorale Pinkstergroet aan de Kerkgemeentes van de VPKB.

“Laat ons voor ogen houden dat een klein vonkje zomaar kan omslaan in een hartverwarmend Pinkstervuur. (...) Dit betekent niet dat we onze zorgen moeten wegduwen.

(...) Het gaat erom dat we ons er niet door laten verlammen, maar dat we, ondanks alles, blijven kiezen voor hoop en vertrouwen op onze God. Daarom wil de Synodale Raad, samen met jullie, die kleine vonkjes aanblazen en koesteren.

We wensen jullie gezegende Pinksterdagen.”

In memoriam Niesje Kraaij-Vrolijk

Op donderdag 8 mei 2025 ging **Niesje Kraaij-Vrolijk** van ons heen. Ze was een kleine week eerder opgenomen in het Heilig Hartziekenhuis in Leuven waar ze op 6 mei nog haar 93ste verjaardag vierde.

Niesje werd geboren in Eindhoven in een gereformeerd gezin. Ze doorliep de Mulo en Huishoudschool, verder studeren kon pas vele jaren later, toen ze in Brussel woonde. In 1963 trad ze in het huwelijk met Kees Kraaij. In 1965 vertrokken ze naar België, samen met hun eerste kind, Annenies. Daarna werd het gezin uitgebreid met de komst van Reico en Martijn. Na een periode in Wezembeek en Woluwe woonden ze sinds 1972 in de Hazenlaan, Tervuren. Om Reico waren extra zorgen. Niesje was trots op haar drie kinderen. Regelmatig genoten ze van tijd -van-samen in hun zomerhuisje in Oostkapelle.

Niesje volgde in Brussel een theologische opleiding om lerares protestantse godsdienst te worden. Dit vak oefende ze lange jaren en met veel liefde uit aan verschillende scholen in Brussel, waaronder de Europese school in Ukkel.

De protestantse gemeenschap is voor Niesje steeds belangrijk geweest. Ze had er niet alleen verschillende taken, ze bouwde daar ook een netwerk van vrienden en vriendinnen op die haar tot het laatste toe omringden.

Niesje deed actief mee in het gemeentewerk; eerst in de Guido-de-Brèskerk en later in de SOW-gemeente die nu de Protestantse Kerk van Brussel is.

Niesje was geen meeloopster. Heel bewust en vastberaden ging ze haar eigen weg. Kritisch en met humor. Ze las graag en veel. Het overlijden van Kees, in 2004, was bijzonder moeilijk voor Niesje. Ook het ziekbed van de laatste jaren viel haar erg zwaar; ze had veel pijn en vond de toenemende afhankelijkheid een ware beproeving. Gelukkig bracht haar elektrische rolstoel nog

enige vrijheid, maar te weinig voor deze sterke vrouw.

Wij zijn dankbaar dat haar wereld, mede door het bezoek van haar kinderen en vriendinnen, steeds een venster naar buiten openhield.

Dankbaar zijn we voor haar rijk gevulde leven, maar ook voor de rust en vrede waarin we haar nu geborgen weten.

Niesje hield steeds een kritisch betrokken blik op kerk en geloof; zo bleken oude en vertrouwde teksten, zoals die van Psalm 23, haar in de stilte van het hart te bemoedigen. Ook sommige liederen kon ze zeer waarderen, zoals *'De steppe zal bloeien'*; beide mochten klinken tijdens de dankdienst voor haar leven die doorging in de Sint-Jan Evangelistkerk in Tervuren, vlak bij haar huis. Wij wensen haar kinderen, Annenies, Reico en Martijn, als ook haar schoonkinderen, kleinkinderen, familie en vrienden, heel veel sterkte in deze droeve dagen van verlies.

*Een hand zal ons wenken
een stem zal ons roepen: Ik open
hemel en aarde en afgrond.
En wij zullen horen
en wij zullen opstaan
en lachen en juichen en leven.
(NLB 608)*

ds. Judith van Vooren

Uit de Kerkenraad

Oproep

Vacature Stadspredikant

Wij zoeken een **Stadspredikant** die initiatieven neemt om een vorm van christelijke presentie in Brussel op te zetten.

Hierbij is te denken aan:

- vormen van pastoraat
- ondersteuning van mensen in kwetsbare situaties
- werk onder studenten
- het organiseren van maaltijden, gecombineerd met een bezinningsmoment

Wij zoeken een predikant die:

- In het bezit is van een masteropleiding in (protestantse) theologie en/of toegelaten is tot het ambt van predikant in de Verenigde Protestantse Kerk in België (VPKB) of reeds als predikant werkzaam is de VPKB.
- Luistervaardig is, inlevingsvermogen heeft en open staat voor mensen met heel diverse achtergronden.
- Initiatiefrijk is en zelfstandig kan werken.
- Mogelijk ervaring heeft met sociaal werk en/of op een ander terrein dat aansluit bij de functie.
- Spreekvaardig is in het Frans en het Engels.

Bij de concrete invulling van de functie zal veel afhangen van de specifieke werkervaring en interesses van de te beroepen predikant.

Opdat de stadspredikant er niet alleen voorstaat, zal een begeleidingscommissie worden samengesteld ter ondersteuning van de werkzaamheden.

Meer informatie over de post van Stadspredikant in Brussel vindt u op de *Homepage* van de Protestantse Kerk Brussel (www.protestantsekerkbrussel.be).

Sollicitaties voor de functie kunnen worden ingediend bij de voorzitter van de Beroepingscommissie, de heer Gertjan Bikker (gertjanbikker@hetnet.nl).

Bij hem kan eventueel ook aanvullende informatie gevraagd worden.

Sluitingsdatum: 30 juni 2025

De kerkenraad is dringend op zoek naar nieuwe ambtsdragers.

De termijnen van Paola Vitulano, Lex Buddingh en Eugene Kitoko lopen af, en hoewel zij betrokken willen blijven bij het werk, zullen ze afscheid nemen van de kerkenraad. Wij zijn hen natuurlijk enorm dankbaar voor hun grote inzet gedurende de afgelopen jaren.

De resterende kerkenraadsleden, Anita, Douwe, Judith en ik, zijn derhalve dringend op zoek naar versterking: zowel ouderlingen als diakenen en idealiter iemand die scriba wil zijn en iemand die penningmeester van de diaconie wil worden. We zijn heel blij met al één geïnteresseerde (nadere informatie volgt), maar we zouden erg graag nog twee of drie ambtsdragers erbij willen hebben: vele handen maken licht werk.

De kerkenraad vergadert doorgaans een keer per maand, de laatste tijd wisselend in de kerk en online. Tussen de vergaderingen door wordt regelmatig afgestemd per mail en whatsapp en in de wandelgangen (bijvoorbeeld na de kerkdienst).

De diaconie, in aanvulling op wat al op de kerkenraad werd besproken, heeft de laatste tijd vooral virtueel vergaderd en per whatsapp/mail gecoördineerd. Deze vergaderingen en overleggen vergen uiteraard allerlei follow-up, maar zoals al aangegeven: vele handen maken licht werk, en we houden zo goed mogelijk rekening met de grenzen van de beschikbare tijd van eenieder. Het werk van de kerkenraad en de diaconie is niet altijd gemakkelijk, maar doorgaans is het ook dankbaar, leerzaam en inspirerend.

Voor meer informatie, aarzel niet contact op te nemen met één van de predikanten of ambtsdragers!

Anne Theo Seinen

Nieuws uit de gemeenschap van de voormalige Bethlehemkerk

In april zijn we met volle moed gestart. Onze hoop om tweemaal in de maand samen te komen begon op 6 april met een dienst waarin ds. Boelens voorging en op zondag 20 april organiseerden wij ons traditioneel Paasontbijt en nadien streamden wij de dienst vanuit de PKB.

Het was gezellig om weer samen te komen en nadien de Heer nog te loven en te prijzen met liederen uit onze blauwe bundel (JdH).

Toen begon de maand mei en... Georges zakte door zijn knie bij het uitstappen uit de auto. Resultaat: naar de spoed – onderzoeken – naar huis met een kniebrace en verplichte rust!

Onze samenkomst op 4 mei kon niet doorgaan want hij moest zich gedeisd houden (en zoals reeds vermeld, is hij de chauffeur van de helft van onze autoloze leden).

Afgelopen week kon hij zich na het ontwaken amper nog bewegen met als gevolg: opnieuw naar de spoed met de ambulance en op het ogenblik dat ik dit neerpen is hij nog steeds in het ziekenhuis. Wordt vervolgd maar gebed is welkom.

De Heer heeft de leiding over ons leven en hoe moeilijk soms ook, wordt het geken-

merkt door zegeningen. Moge Hij ons leren Hem meer en meer te vertrouwen dat alles goed komt.

Dus, iedereen volgt weer de dienst vanuit de PKB individueel op zijn eigen computer/laptop.

Het is fijn om te horen dat de mensen thuis altijd welkom zijn en de dominee altijd even zwaait naar de camera (voor en na de dienst); zo voelen wij ons toch verbonden met de broeders en zusters in de kerk.

Vorige week was het nog leuker toen na de dienst sommige mensen extra een paar stappen teruggingen om voor de camera te zwaaien. Lieve mensen, jullie weten niet hoe hartverwarmend het is als jullie bij het verlaten van de kerk de mensen groeten die, om een of andere reden, niet bij jullie kunnen zijn maar toch met jullie meezingen en bidden en al zien jullie ons niet, wees ervan overtuigd dat zij die kijken automatisch terugzwaaien.

Momenteel kunnen we geen diensten vastleggen. We hopen op **zondag 18 mei** samen de dienst te kunnen *streamen*.

Wegens verlofperiode zijn er geen diensten in de maanden juni, juli en augustus.

Johanna Jonkman

Woordzoeker bij het Nieuws uit de Bethlehemkerk

A	R	E	M	A	C	T	E	A	D	G	I	U	T	R	E	V	O
L	S	J	E	G	N	K	I	G	E	T	Z	V	G	A	N	D	E
B	R	A	A	N	R	R	O	E	I	W	S	D	E	E	T	S	D
N	E	G	N	I	Z	E	E	E	A	M	L	E	D	N	U	B	V
R	E	S	E	D	N	M	C	A	S	Z	M	N	E	G	U	L	E
S	T	P	E	I	R	N	I	S	H	T	E	O	I	O	I	A	R
U	D	T	O	E	A	E	K	E	G	K	A	L	S	E	N	U	B
N	E	V	E	L	N	K	J	I	A	K	L	P	D	E	G	W	O
O	D	N	U	I	E	E	N	W	E	E	R	E	P	T	E	E	N
G	E	B	E	D	W	G	T	A	Z	N	R	E	T	E	G	O	D
D	M	A	A	R	E	N	F	E	I	E	S	L	K	I	N	E	E
A	F	D	E	N	O	R	G	A	N	I	S	E	E	R	D	E	N

AFGELOPEN - AMBULANCE
 - BLAUWE - BUNDEL -
 CAMERA - GEBED - GEDEISD
 - GEKENMERKT - GEZELLIG -
 GINGEN - KERK - LEIDING -
 LEVEN - LIEDEREN - MAAR -
 NAAR - ONTWAKEN -
 ORGANISEERDEN -
 OVERTUIGD - SOMMIGE -
 STAPPEN - STEEDS -
 VERBONDEN - WEEK -
 ZINGEN - ZWAAIEN

Woordzoeker (bij het Nieuws uit de voormalige Bethlehem Kerkgemeenschap)

Alle woorden zijn zowel verticaal, horizontaal of diagonaal in twee richtingen verborgen. De overgebleven letters vormen in de leesrichting een zin uit een Bijbeltekst. Oplossing te zenden **vóór 31 juli 2025** naar johanna.jonkman@telenet.be of per sms op nummer 0477 49 81 26

De winnares van de vorige woordzoeker is **Wilma Kimmel-van Helden**

Zij ontvangt het boek '**Zijn is de zee**' van Pieter L. de Jong. Proficiat!

Geboren

Op 15 mei werd in het gezin van Marije Kooij en Olivier Desgain een zoon geboren: **Samuel Desgain**. Onze hartelijke felicitaties gaan uit naar de trotse ouders.

Overleden

Op 17 mei is overleden: mevr. **Lotty van Zonneveld-Kooreneef**.

Zij was geboren op 25 mei 1939 in Rotterdam, ze was de weduwe van Herman († 2012) en ze woonde in Tervuren, wijk Noord-Oost.

Op 28 mei overleed in Pepingen

dh. Jan Bevaart

echtgenoot van mevr. Elisabeth Sijssens. Hij was geboren op 21 februari 1935 in Den Haag. De uitvaart heeft plaatsgevonden in intieme kring op vrijdag 6 juni. Het gezin bestaat uit twee dochters, hun echtgenoten en kleinkinderen.

Wij wensen de nabestaanden van onze overledenen van harte troost en goede moed in hun verdriet.

Bij de kerkdienst van 22 juni

Dienst 22 juni:
voorbereid door groep Geloofsgesprekken

Ter afsluiting van acht Geloofsgesprekken, hebben de tien deelnemers aan deze groep het plan opgevat samen de dienst van 22 juni voor te bereiden. Dit initiatief kadert niet alleen in het vijfjarenplan van onze gemeente, het is vooral een creatieve manier om dit seizoen van zeer boeiende, inspirerende en opbouwende gesprekken te eindigen.

De groep werd opgezet naar aanleiding van de wens van Steven Noë om belijdenis te doen waar traditioneel een catechetisch parcours aan voorafgaat.

Eerder dan een '*tête à tête*' met de predikante, kozen we voor een breder opgezet gesprek waarbij we elkaar met onze vragen, getuigenissen en ervaringen konden ondersteunen. Ik wil hier graag een hartelijk woord van dank uitspreken aan alle deelnemers voor deze gezegende uren kerkenwerk.

ds. Judith van Vooren

Beroepingscommissie Stadspredikant

Enkele weken geleden is de beroepingscommissie Stadspredikant begonnen met het zoeken naar kandidaten voor deze functie.

De commissie bestaat uit zes leden: Rob van Drimmelen, Jart Voortman, Anita Bultena, Lieve Evers, Marije Kooij en ondergetekende. Via verschillende wegen wordt op het ogenblik de advertentie voor de vacature verspreid.

De toekomstige stadspredikant zal mensen in kwetsbare situaties in de stad Brussel begeleiden. Het precieze werkveld is afhankelijk van het profiel van de kandidaat. Wij houden u op de hoogte over de voortgang!

Gertjan Bikker

Groener geloven

Onder de titel 'Groener geloven' willen we in de Kerkbrief regelmatig iets doorgeven wat verband houdt met de zorg voor de Schepping: klimaat, biodiversiteit en duurzaamheid.

800 jaar Zonnelied

In de lente van 1225 schreef de zieke Franciscus vanuit San Damiano een wonderlijke lofzang op de schepping, die hij vernoemde naar broeder Zon. 2025 is een jubileumjaar van het Zonnelied.

Het Zonnelied is een mooi verweven compositie met tien strofen. De eerste strofe gaat over de Allerhoogste en de laatste over de opdracht van de mens om God te dienen in nederigheid. Daartussen zijn er acht strofen die telkens beginnen met *“Laudato Si, mi Signore”/“Wees geprezen, mijn Heer”* en afwisselend als broeder en zuster worden benoemd.

Het begint met broeder Zon en zuster Maan en eindigt bij medebroeders en zusters, die vergeven en verdragen, en met zuster Dood. Daartussen in het midden de vier elementen Broeder Wind, Zuster Water, Broeder Vuur en Zuster Moeder Aarde. Het is één van de bekendste teksten van Franciscus, die ook in het *Liedboek van de Kerken* werd opgenomen (gezang 400).

Franciscus van Assisi was geen eco-heilige, een soort klimaatactivist die al in de 13de eeuw tegen de vogels preekte en de schepping prees. Deze visie is te beperkt. Franciscus leefde in een tijd van historische omwentelingen, net als wij vandaag de dag. In de overgang van de 12de naar de 13de eeuw kwam de internationale handel op, begon de wereld te globaliseren en werd geld het allesoverheersende machtsmiddel. Klimaatproblemen stonden nog niet ter discussie. Maar menselijke uitbuiting en onrecht werden ook in die tijd graag genegeerd.

Het **Zonnelied van Franciscus** blijft mensen tot op de dag van vandaag fascineren. Het is meer dan een lied en een gebed. Het Zonnelied is een wake-up call, een oproep tot

omkeer. Zo blijft Franciscus van Assisi mensen vandaag confronteren met de vraag hoe we met God, elkaar en met de schepping willen omgaan.

Recent stierf paus Franciscus. Hij drukte zijn stempel op veel thema's, waaronder: zorg voor de schepping en sociale rechtvaardigheid. De boodschap die het langst zal doorwerken is, vermoed ik, zijn baanbrekende encycliek *“Laudato Si”* uit 2015 over *“integrale ecologie”*. Daarin wijst hij erop dat alles en allen met elkaar verbonden zijn. Een thema dat aansluit bij zijn programmatische naamkeuze, die een verwijzing is naar de heilige Franciscus van Assisi. Hij bepleit de zorg voor de schepping in tijden van de klimaatcrisis en verbindt die met de sociale rechtvaardigheid. Daarmee heeft hij een wending gegeven aan de sociale leer van de R.K. kerk. Voortaan is *“de schreeuw van de aarde”* niet los te denken van *“de schreeuw van de arme”*. In *“Laudato Si”* drukte paus Franciscus zijn bezorgdheid uit over *“het gemeenschappelijke huis”* (waarmee hij de schepping, de aarde, onze planeet bedoelt). De titel van deze pauselijke brief *“Laudato Si”*, *“Wees geprezen”* is ontleend aan het Zonnelied van Franciscus van Assisi. Dit maakt duidelijk hoeveel Franciscus van Assisi de wereld 800 jaar later nog te zeggen heeft.

Greet Heslinga

Met dank aan: Minderbroeders Kapucijnen,
www.kapucijnen.com
 en TAU (Ifanciscaanse spiritualiteit),
www.franciscaansleven.be

Zonnelied

WEES GEPREZEN
mijn heer,
DOOR BROEDER ZON
door wie jij ons verlicht
HIJ IS MOOI EN
straalt met grote pracht
VAN JOU, ALLERHOOGSTE,
draagt hij het teken
-FRANCISCUS' ZONNELIED

Goede God, Almachtige,
Allerhoogste Heer,
U komt de lof, de zegen toe,
de heerlijkheid, de eer.

God zij geloofd met al zijn schepselen,
vooral voor onze broer de Zon,
die ons licht brengt en de dageraad.
Volmaakt is hij en groots,
hij schittert en hij straalt.
Als wij hem zien, Heer, denken wij aan U.

God zij geloofd voor zus de Maan
en voor de sterren
die God in de hemel zaaide,
ze staan zo helder en zo mooi te stralen.

God zij geloofd voor onze broer Wind
Voor de stormen en de stilte,
voor de wolken en de regen,
voor de zomer en de winter,
Zo laat God Zijn schepping leven.

God zij geloofd voor zus het Water,
Ze dient ons, ze is kostbaar,
nederig en schoon.

God zij geloofd voor broer het Vuur
met wie God ons licht gaf in de nacht.
Speels is hij en vrolijk, sterk en machtig.

God zij geloofd voor onze moeder de Aarde
Ze draagt ons en voedt ons, geeft het leven
aan duizend soorten fruit en bloemen.
Ze groeien in haar schoot (...)

Loof God en geef Hem dank en eer.(...)

*Het Zonnelied van Franciscus van Assisi
(ca 1225)*

*Vertaling: Liesbeth Goedbloed
Uit: Groene Bijbel, NBV, 2016/2017*

Vluchtelingenzondag

De Verenigde Naties hebben 20 juni uitgeroepen tot **Internationale Dag van de Vluchteling**.

Wereldwijd is er dan aandacht voor het lot van vluchtelingen. Dan worden ook de nieuwste cijfers voorgesteld. Zodoende weten we dat er in deze tijd meer mensen op de vlucht zijn dan ooit: ruim één procent van de wereldbevolking. De oorlog in Oekraïne heeft ook binnen Europa zelf een vluchtelingenstroom op gang gebracht. In de meeste Europese landen werden Oekraïense vluchtelingen gelukkig met open armen ontvangen. Maar dan is het wel heel wrang om te weten dat tegenover vluchtelingen uit andere delen van de wereld een schaamteloos ontmoedigingsbeleid wordt gevoerd. Zoals de verschillende plannen om vluchtelingen te deporteren naar landen waar de mensenrechten allerminst gegarandeerd zijn. Het feit dat dit soort maatregelen genomen wordt, geeft wel aan hoe harteloos het beleid van veel Europese landen is jegens een groot deel van de vluchtelingen die in Europa bescherming zoeken.

Zeventig jaar geleden, in **1951** is door de Verenigde Naties het **Vluchtelingenverdrag** aangenomen. Dit is een nadere uitwerking van artikel 14 van de **Universele Verklaring van de Rechten van de Mens**, waarin staat dat 'een ieder het recht heeft asiel te zoeken en dat te genieten'.

Op deze zondag is het niet alleen Wereldvluchtelingendag van de VN, maar ook de eerste zondag van de zomer. Via het leesrooster worden we geconfronteerd met de vraag hoe we aankijken tegen mensen die in onze ogen vreemd zijn of zich vreemd gedragen. Wat heeft dit te zeggen aan ons, zoals wij hier en nu volgelijng proberen te zijn van Jezus van Nazareth?

Actie Vrijwillige Bijdragen 2025: "Wij zijn kind aan huis"

Op zondag 30 maart is het jaar-thema van de **Actie Vrijwillige Bijdragen** tijdens de kerkdienst voorgesteld door Gerco van der Linden. Daarover konden jullie al lezen in de vorige Kerkbrief van april-mei (blz 14). Wij danken hierbij alle gevers die onze kerk ondersteunen dit jaar, en alle voorgaande jaren.

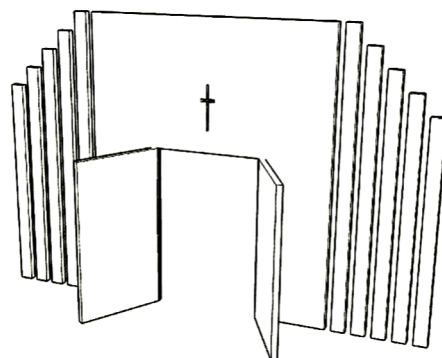
Wenst u graag uw bijdrage(n) te storten, dan kan dat op onderstaande rekening met de vermelding: Vrijwillige Bijdragen Protestantse Kerk Brussel

IBAN: BE22 4331 1627 6147

BIC of SWIFT: KREDBEBB

Ondertussen heeft u de jaarlijkse folder ontvangen per mail (sommigen per post).

Wenst u een papieren versie, dan kan u ondergetekende hierover contacteren.

Het jaarthema werd bedacht door ondergetekende met de ondersteuning van Gerco van der Linden en Cathrien Orie (creatie afbeelding).

Dank aan hen voor hun inbreng, al vele jaren. Namens de Commissie Actie Vrijwillige Bijdragen dank ik u alvast hartelijk voor uw giften.

Ingrid De Hertogh-Vercruysse
02/251.59.30 - ingrid@dehertogh.com

Nalatenschap: ook uw Kerk heeft er baat bij

Ieder van ons krijgt ooit te maken met de vraag hoe we onze nalatenschap willen regelen. Dat is een zeer persoonlijke zaak. Niettemin zouden we u willen vragen om uw kerkgemeente, de Protestantse Kerk te Brussel, te betrekken in uw overwegingen. Immers, u wenst zorg te dragen voor uw nabestaanden en tegelijk ook iets aan onze kerk over te laten? Dat kan via een legaat aan de Kerk!

Het lange termijn beleid van onze Kerk

Versterking van ons patrimonium past in een lange termijnbeleid, waarbij we proberen zeker te stellen dat wijzelf én de generaties die na ons komen, beschikken over de middelen om het Kerk-zijn nu en in de toekomst gestalte te geven. We zijn zeer dankbaar voor het huidige patrimonium. Handhaven en uitbreiden ervan lijkt ons daarbij een verstandige doelstelling. Immers, kijken we naar de toekomst, dan zijn een aantal scenario's denkbaar met grote

gevolgen voor de financiën van onze gemeente:

- Vermindering van de overheidsbijdragen voor de predikantensalarissen;
- Beperking van de gemeentelijke tegemoetkoming bij de kosten van een pastorie;
- Regelmatig grote werken aan het kerkgebouw dat al dateert van 1970 en momenteel intensief wordt gebruikt door meerdere kerkgemeenschappen;
- Noodzaak tot investeringen ten gevolge van een wijziging in het landschap van Protestantse gemeenten in de Brusselse regio;
- Verdere daling in het aantal leden en/of inkomsten van de Kerkbalansactie.

Het kerkelijk patrimonium is ondergebracht in een vereniging zonder winstoogmerk (VZW) waarvan de Ledenvergadering bestaat uit een predikant en leden van onze

gemeente. Het Bestuur wordt gevormd door het Dagelijks Bestuur dat, in nauw overleg met de Kerkenraad, verantwoordelijk is voor het beheer en de afwikkeling van legaten.

Het instellen van een legaat

U kunt bij testament bepalen dat naast uw erfgenamen ook elk ander persoon of organisatie een legaat ontvangt. De Protestantse Kerk te Brussel geniet een gunstige successiebelasting enkel en alleen indien u als bijzonder legataris opneemt:

VZW 'Samen Op Weg - Guido de Brès'

Ondernemingsnummer: 409.381.768

Dansaertstraat 92, B-1000 Brussel

Enkel en alleen deze VZW kan namens de kerk legaten ontvangen. Alle andere begunstigden ("Protestantse Kerk", VZW "Vrienden van de Diaconie", ...) zijn niet van toepassing of niet meer geldig!

Gelieve eventueel uw bestaande testament in die zin aan te passen.

Een testament dient ofwel te worden opgemaakt door een notaris, of u kunt **een onderhands met de hand**

geschreven testament opmaken (zie voorbeeld hiernaast).

Mocht u behoefte hebben hierover van gedachten te wisselen of hebt u vragen, u kunt altijd terecht bij één van de predikanten of leden van het Dagelijks Bestuur.

De Kerkenraad en het Dagelijks Bestuur

Abonnement Kerkbrief 2025

Halverwege het jaar is het traditiegetrouw weer tijd om uw abonnement te vernieuwen.

Deze inkomsten zijn erg nodig want de Kerkbrief laten drukken en verzenden heeft zijn prijs.

We hopen dat u daarom dit jaar wederom uw abonnement betaalt. Dank je wel.

Het abonnementsgeld staat eigenlijk los van de Vrijwillige Bijdragen. De ontvangsten

daarvan worden voor andere doeleinden nuttig gebruikt.

Het abonnementsgeld bedraagt **€ 20** voor lezers binnen België; lezers in het buitenland betalen **€ 30**.

Het rekeningnummer is BE41 4331 1482 7110

(BIC: KREDBEBB)

ten name van: de Kerkbrief, Nieuwe Graanmarkt 8, 1000 Brussel.

Namens de Kerkbrief-administratie dank ik u alvast hartelijk voor uw betaling.

Ingrid De Hertogh-Vercruysse

Voorbeeld testament

Eigenhandig geschreven testament

Het "onderhands" testament is uitsluitend geldig **indien het geheel met de hand van de erflater is geschreven, gedagtekend en ondertekend.**

Een goede formulering van een legaat aan de Protestantse Kerk te Brussel in het kader van een eigenhandig geschreven testament luidt als volgt:

"Ik, ondergetekende,

.....

vermaak aan de **Vereniging Zonder Winstoogmerk**

"Samen op Weg - Guido de Brès" met ondernemings-

nummer **409.381.768**,

waarvan de zetel gevestigd is te **B-1000 Brussel**,

Antoine Dansaertstraat 92,

een som groot EUR:

(€ bedrag voluit in letters)

en/of

het onroerend goed gelegen te

(straatnaam, plaatsnaam,

postcode en eventueel

kadastrale gegevens)

en/of

volgende roerende goederen

.....

(duidelijke omschrijving van over welke goederen of waardepapieren het gaat)

Opgemaakt te

Datum:

Handtekening"

'Lichtzoeker', naast en boven de kerk

Senne Dehandschutter

Regisseur **Senne Dehandschutter** werkt aan een reeks levensgrote sculpturen die hij over Brusselse gevels en daken wil verspreiden.

Lichtzoekers. Het zijn levensgrote menselijke sculpturen, ontworpen en gemaakt door regisseur Senne Dehandschutter, bekend van de reeksen Hoodie en Chantal. Hij ontwierp de sculpturen in zijn atelier in de Papenvest, met de stad in gedachten.

De sculpturen horen niet thuis in een galerie of op een sokkel, maar ze zijn gemaakt om middenin de stad verder te leven, op gevels en daken. Soms klimmend op de muur, balancerend aan een dakgoot of zoekend naar de horizon.

“De beelden zijn gemaakt uit composiet en polyester, waardoor ze makkelijk handelbaar en verplaatsbaar zijn. Nadien bewerken we de standbeelden zodat ze een roest- of betonlook krijgen, maar toch licht blijven”, legt de kunstenaar uit. Ook het bevestigings-systeem werd vernuftig uitgedacht zodat het de gevel niet schaadt.

De regisseur zoekt gevels over heel de stad, waar hij één van zijn sculpturen mag installeren. De installatie van zo’n standbeeld aan de gevel van je huis is kosteloos. Het werk is goed verzekerd en mochten er toch klachten zijn, wordt het kosteloos en zo snel mogelijk weer weggehaald, voegt de kunstenaar nog toe.

Zelf ziet Dehandschutter de beelden als een vertaling voor de liefde voor en soms vlucht van de stad. “Ik woon al lang in Brussel en hou heel erg van de stad. Toch kan die soms nogal druk en heftig zijn en in de winter wordt het grijs. Dat geeft me zin om ergens hoog op te klimmen, op zoek naar licht, licht en uitzicht.” Dat weerspiegelt zich in de Lichtzoekers-sculpturen.

Bekende Brusselaars spotten

De menselijke standbeelden zijn telkens gebaseerd op één persoon. Voorlopig zijn dat kennissen van de kunstenaar of mensen die hij op straat tegenkomt. Daar komt in de toekomst misschien verandering in.

Met Lichtzoekers wilt Senne Dehandschutter mensen naar boven doen kijken en doen dromen. “Ik heb nog veel ideeën, met ambitie en zonder stress”, concludeert hij zelf.

Bron: bruzz.be, 30 januari 2025

NBG/Bijbel Basics: "Cornelius hoort erbij" (Handelingen 10)

Petrus logeert in de plaats Joppe. Daar krijgt hij een droom. In die droom ziet hij hoe de hemel opengaat, en dat er een soort groot laken naar beneden komt. Op dat laken zitten alle soorten dieren die er op de wereld zijn: grote dieren, kleine dieren en ook allerlei vogels. En niet alleen reine dieren die Petrus mag eten, maar ook onreine dieren. Een stem zegt dat Petrus die dieren moet slachten en eten, maar Petrus zegt drie keer dat hij dat niet wil doen.

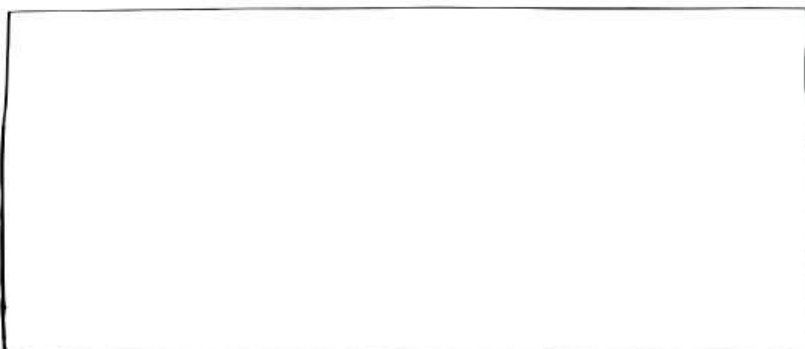
Dan zegt de stem: "Wat God rein noemt, mag jij niet onrein vinden."

En meteen gaan het laken weer omhoog de hemel in. Daarna staan er drie mannen aan de deur die willen dat Petrus met hen meegaat naar de Romein Cornelius.

Sinds het jaar 63 voor Christus waren de Romeinen de baas in Israël. Het Romeinse rijk was in de tijd van Jezus al heel groot.

De Romein Cornelius werkt en woont in Israël. Hij hoort dus niet bij het Joodse volk. Hij moet ervoor zorgen dat de Israëlieten naar de Romeinen luisteren en doen wat zij zeggen.

Bedenk de teksten voor het stripverhaal en schrijf deze in de tekstwolken. Maak hierna het verhaal af. Wat gebeurt er op het laatste plaatje? En wat wordt er gezegd? Tekenen en schrijf dat in het laatste plaatje. Kleur daarna je strip in.

Contact

Protestantse Kerk Brussel

Lidkerk van de Verenigde Protestantse Kerk in België

Kerkenraad

ds. Judith van Vooren, 0473 - 75 31 49
 ds. Douwe Boelens, 0474 - 47 32 43
 Anita Bultena (moderator), 02 - 734 52 13
 Lex Buddingh (scriba), 02 - 772 70 23
 e-mail: lex.buddingh@skynet.be
 Paola Vitulano (diaken), 0478 - 60 78 79
 Eugène Kitoko (diaken), 0485 - 02 49 12
 Anne Theo Seinen (diaken), 0495 - 71 97 49

Wijkcontactpersonen 2025

Centrum West

Antoinette Panhuis, 02 - 230 52 22

Noord

Annemarie Haverkorn, 02 - 460 42 86

Noordoost

Jacqueline Bastiaens, 02 - 767 67 35

Zuid

Jart Voortman, 02 - 358 57 29

Oost

Lieve de Geus-Everaert, 02 - 660 53 33

Erik Berghuis, 0497 - 06 51 25

Zuidoost

Janneke Wilbrenninck-van Oldenborgh,
 02 - 687 63 91

Joke Bronkhorst, 02 - 687 91 92

Kinder- en Jeugdwerk

Kinderkerk (tot 12 jaar): Janneloes Bouman,
 0472 - 92 06 09

Jeugdkerk (vanaf 12 jaar): Jart Voortman,
 02 - 358 57 29

Catechese: ds. Judith van Vooren,
 0473 - 75 31 49

Kerkgebouw

Nieuwe Graanmarkt 8, 1000 Brussel

Website: www.protestantsekerkbrussel.be

Predikanten

regio Brussel: ds. Douwe Boelens

(verantwoordelijk uitgever)

Telefoon: 0474 - 47 32 43

e-mail: dsdouweboelens@gmail.com

regio Wezembeek-Oppem, Tervuren en

Overijse: ds. Judith van Vooren

Telefoon: 0473 - 75 31 49

e-mail: jvanvooren7@gmail.com

Kerkelijk bureau en koster

Mark van Wechem

02 - 512 03 67

e-mail: info@protestantsekerkbrussel.be

Het kerkelijk bureau is gesloten op maandag en dinsdag.

Dagelijks Bestuur

Bert Kuypers (voorzitter), 056 - 20 54 39

Mark de Geus (penningmeester),

02 - 660 53 33

Commissaris gebouwen

Theo Orie, 02 - 466 54 90

Archivaris

Wim De Hertogh, 02 - 267 66 76

Vrijwillige bijdragen

Ingrid De Hertogh-Vercruysse, 02 - 251 59 30

Bankrekeningnummers

(altijd op naam van Protestantse Kerk en BIC: KREDBEBB)

Zondagse collectes

BE22 7330 6608 7847

Vrijwillige bijdragen

BE22 4331 1627 6147

Diaconie: BE42 7350 3273 4454

Kerkbrief: (€ 20 per jaar, buitenland € 30)

BE41 4331 1482 7110

Kerkkriebels: BE49 7350 0729 3071